

14.10.2015.

Шифра за идентификацију дисертације _____

Шифра УДК¹ (бројчано) 821.163.41.09Petrović R.(043.3)

Веб адреса на којој се налази извештај Комисије о урађеној докторској дисертацији:
www.filum.kg.ac.rs

**СТРУЧНОМ ВЕЋУ ЗА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

Молим да у складу са чл. 30 Закона о високом образовању и чл. 128 Статута Универзитета дате сагласност на извештај комисије о урађеној докторској дисертацији:

Назив дисертације:

Структура идентитета и митолошка поетика Растка Петровића

Научна област УДК (текст): србистика

Ментор и састав комисије за оцену дисертације:

1. Ментор: Др Драган Бошковић, редовни професор Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу,
ужа научна област: *Српска књижевност*
2. Др Гојко Тешић, редовни професор Филозофског факултета у Новом Саду,
ужа научна област: *Српска књижевност*
3. Др Александар Јерков, ванредни професор Филолошког факултета у Београду,
ужа научна област: *Српска књижевност 20. века*

Главни допринос дисертације (текст до 100 речи):

Проблемски јасно формулисана, тема докторске дисертације Александре Петровић *Структура идентитета и митолошка поетика Растка Петровића* досад није била самостални предмет анализа у српској науци о књижевности. Полазиште тезе је идентитетски, митолошки и поетички хоризонт фикционих (поезија, проза, драма) и парафикционих (путописи) текстова Растка Петровића. Тему је докторант обрадио исцрпно: то је прва студија која целовито испитује однос идентитета, мита и место књижевног дискурса у контексту осталих друштвених и културолошких дискурса, на примеру књижевног опуса Растка Петровића. Она такође, продубљује, из савременог, постструктуралистичког угла, смисао и структурирање досадашњих истраживања антрополошких феномена (нпр. мита) у књижевности модернизма. У овој дисертацији научне новине су следеће: од пажљиво сагледаног антрополошког и културолошког смисла литературе међуратног модернизма, преко смисла истих у делу Растка Петровића, и успостављања прецизнијег увида у удео идентитетске и митолошке фигурације Растковог стваралаштва, до уочавања како антрополошки и културолошки аспекти доживљавају трансформације у поетици Растка Петровића, а све у циљу јаснијег књижевноисторијског и културноантрополошког позиционирања дискурса овога писца. Пошто је истраживање обављено на целокупном опусу Растка Петровића, његово једиснтвено проблемско поље је специфичан однос према миту, идентитету и поетици, али и пошто до сада у српској књижевној науци ова теоријска проблематика није била предмет рада, остварен је важан помак у опису наведених проблема. Дисертација Александре Петровић, израђена на богатој теоријској, као и фикционој и парафикционој основи, доноси научно веома вредне резултате, што представља реалан допринос данашњој српској науци о књижевности.

¹ УДК - Универзална децимална класификација (налази се у библиотеци сваког факултета)

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата: **Петровић Александра**

Назив завршеног факултета: **Филолошки факултет у Београду (одељење у Крагујевцу)**

Одсек, група, смер: **Српски језик и књижевност**

Година дипломирања: **2006.**

Назив магистарског рада, односно докторског студијског програма:

Докторске студије из филологије (језик и књижевност), модул Докторске студије из књижевности

Научно подручје: **Филолошке науке**

Година одбране: /

Факултет и место: **Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу**

Број публикованих радова (навести рад који се тражи из члана 9. овог правилника): **19**

1. Петровић, Александра, „Конституисање дисперзивног субјекта у роману *Људи говоре* Растка Петровића“, *Наслеђе: часопис за књижевност, језик, уметност и културу*, година VI, број 14/2, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2009, 331–339, УДК 821.163.41.09-31 Петровић Р., ISSN 1820-1768. [M51]
2. Петровић, Александра, „Дезинтеграција тела у роману Растка Петровића *Са силама немерљивим*“, *Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са I научног скупа младих филолога Србије одржаног 14. фебруара 2009. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу*, књига 2, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2010, 305–310. ISBN 978-86-85991-17-2. [M63]
3. Петровић, Александра, „Немерљиви отац у роману Растка Петровића *Са силама немерљивим*“, *Наслеђе: часопис за књижевност, језик, уметност и културу*, година 7, број 15/1, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2010, 113-120, УДК 821.163.41.09-31 Петровић Р., ISSN 1820-1768. [M51]
4. Петровић, Александра, „О (не)слободи модерног субјекта“, *Поља: часопис за књижевност и теорију*, година LV, број 466, новембар-децембар 2010, Нови Сад: Културни центар Новог Сада, 2010, 128-135, ISSN 0032-3578. [M53]
5. Петровић, Александра, „Мотив силовања и женске одлуке у драми *Сабињанке* Растка Петровића“, *Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са II научног скупа младих филолога Србије одржаног 6. марта 2010. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу*, књига 2, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2011, 283-290, УДК 821.163.41.09 Петровић Р., ISBN 978-86-85991-31-8. [M63]
6. Петровић, Александра, „Кастрирани или подређени језику у роману *Људи говоре* Растка Петровића“, *Књижевни магазин*, година XI, број 124-125, октобар-новембар 2011, Београд: Српско књижевно друштво, 2011, 30-32, ISSN 1451-0421. [/]
7. Петровић, Александра, „Птице Растка Петровића“, у: *Птице: књижевност, култура, Лицеум 14*, уредници Никола Тасић, Драган Бошковић и Мирјана Детелић, Крагујевац: Центар за научна истраживања САНУ и Универзитета, 2011, 249-262, УДК 821.163.41-14.09 Петровић Р., ISBN 978-86-81037-37-9. [M45]
8. Петровић, М. Александра, „(Де)конфигурација идентитета у роману *Са силама немерљивим* Растка Петровића“, *Наука и идентитет, Филолошке науке: зборник радова са научног скупа, (Пале, 21-22. мај 2011)*, књига 6, том I, уредник Милош Ковачевић, Пале: Филозофски факултет, 2012, 529-536, УДК 821.163.41-31.09 Петровић Р., ISBN 978-99938-47-42-7. [M14]
9. Петровић, М. Александра, „Примедбе Лазе Костића на *Естетичке односе уметности према стварности Николаја Чернишевског*“, *Липар: часопис за књижевност, језик, уметност и културу*, година XIII, број 48, Крагујевац: Универзитет у Крагујевцу, 2012, 123-130, УДК 821.163.41.09 Костић Л. 821.161.1.09 Чернишевски Н., ISSN 1450-8338. [M53]
10. Петровић, Александра, „Вредност женског тела: тело као натурализован објект“, *Језик, књижевност, вредности: зборник радова, Књижевна истраживања*, уреднице Весна Лопичић и Биљана Мишић Илић, Ниш: Филозофски факултет, 2013, 57-66, УДК 821.163.41-31.09 Петровић Р., ISBN 978-86-7379-279-8. [M14]
11. Петровић, Александра, „Тела која (по)рађају“, *Савремена проучавања језика и књижевности. Зборник радова са IV научног скупа младих филолога Србије одржаног 12. марта 2012. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу*, књига 2, уредник Маја Анђелковић, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2013, 489-496, УДК 821.163.41-31.09 Петровић Р. 821.163.41-14.09 Петровић Р., ISBN 978-86-85991-51-6. [M63]

12. Петровић, М. Александра, „Пропадљиво, женско тело“, *Наслеђе: часопис за књижевност, језик, уметност и културу, година X, број 25*, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2013, 137-146, УДК 811.163.41-31.09 Петровић Р., ISSN 1820-1768. [M51]
13. Петровић, М. Александра, „Растково рођење у песмама *Једини сан, Тајна рођења и Сви су чанци празни*“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик 61/II*, Нови Сад: Матица српска, 2013, 459-468, УДК 821.163.41.09 Петровић Р., ISSN 0543-1220. [M24]
14. Петровић, Александра, „Рјепнин и Бџрлов: аутономни, анонимни или аутентични типови у *Роману о Лондону* Милоша Црњанског“, *Поља: часопис за књижевност и теорију, година LVIII, број 480, март-април 2013*, Нови Сад: Културни центар Новог Сада, 2013, 127-133, ISSN 0032-3578. [I]
15. Петровић, М. Александра, „Маргинализовано, *Друго тело у Африци* Растка Петровића“, *Језик, књижевност, маргинализација: зборник радова, Књижевна истраживања*, уреднице Весна Лопичић и Биљана Мишић Илић, Ниш: Филозофски факултет, 2014, 365-373, УДК 821.163.41-992.09 Петровић Р., ISBN 978-86-7379-324-5. [M14]
16. Петровић, М. Александра, „Глобализацијска митологија наспрот архајској“, *Наука и глобализација: зборник радова са научног скупа (Пале, 17-19. мај 2013)*, књига 8, том 1/2, уредник Милош Ковачевић, Источно Сарајево: Филозофски факултет, 2014, 537-544, DOI 10.7251/NSFF1408537P, ISBN 978-99938-47-58-8. [M14]
17. Петровић, М. Александра, „С ове стране речи“, *Повеља: часопис за књижевност, уметност и културу, година XLIV, број 2*, уредник Дејан Алексић, Краљево: Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2014, 111-115, ISSN 0352-7751. [I]
18. Петровић, Александра, „Човек и ништа“, *Српски књижевни лист: месечник за књижевност, уметност и културу, година III/XIII, бр. 8/113, април, мај, јун и јул 2014*, Београд: Клуб КЛ, 2014, стр. 8, ISSN 2334-6000. [I]
19. Петровић, М. Александра, „Тоталитет и разлика“ у: *Књижевни магазин, година XIV, број 158-162, август – децембар 2014. године*, Београд: Српско књижевно друштво, 2014, 67-68, ISSN 1451-0421. [I]

Назив и седиште организације у којој је кандидат запослен: Гимназија „Светозар Марковић“, Јагодина
Радно место: наставник српског језика и књижевности

ПОТВРЂУЈЕМО ДА КАНДИДАТ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ ЧЛ. 30 ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ И ЧЛ. 128 СТАТУТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

У прилогу вам достављамо:

- Извештај комисије о оцени урађене докторске дисертације;
- Одлуку научно-наставног већа факултета о прихватању извештаја комисије о урађеној докторској дисертацији

Крагујевац
29. 09. 2015. године

М.П.
ВД ДЕКАН
ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Иван Коларић

ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКИ
ФАКУЛТЕТ - КРАГУЈЕВАЦ

ПРИМЉЕНО:	14. 10. 2015.		
Ор	Број	Прилог	Вредности
01	3364/1		

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ОДСЕКА ЗА ФИЛОЛОГИЈУ
ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Наставно-научно веће Одсека за филологију Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу, на седници одржаној 31. 08. 2015. године, предложило нас је, а Стручно веће за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу на седници одржаној 09. 09. 2015. године именовало у Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације *Структура идентитета и митолошка поетика Растка Петровића* кандидаткиње **Александре Петровић**. Захваљујући на поверењу, Наставно-научном већу Одсека за филологију подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

I Опис докторске дисертације

Текст докторске дисертације *Структура идентитета и митолошка поетика Растка Петровића* кандидаткиње Александре Петровић има укупно 342 странице текста нормалног (1,5) компјутерског прореда, и структуриран је у следеће целине: Наслов, Идентификациона картица докторске дисертације, Садржај (стр. 3-4), Разиме, Кључне речи (на српском и на енглеском језику) (стр. 5-8), I. Увод (стр. 9-22), II. Теоријско-методолошки оквир истраживања (стр. 23-103), III. Проблем идентитета у делу Растка Петровића (стр. 104-233), IV. Растко Петровић и митологија (стр. 234-307), V. Закључак (стр. 308-322), VI. Литература (323-342).

Уводно поглавље – Уводно поглавље чини једну целину и у њему се постављају проблеми и хипотезе, предмет и циљеви који ће се у докторској дисертацији елаборирати. Отварањем и питања методологије (структуралистичка и постструктуралистичка), као и експликацијом досадашњих проучавања стваралаштва Растка Петровића (осврт на упражњено место тумачења идентитета и спреге идентитета и мита), ово поглавље представља, дакле, иницијалну припрему и одређује теоријски, проблемски (идентитет, мит, поетика) и интерпретативни простор кроз који ће се истраживање у наредним поглављима кретати.

Друго поглавље – насловљено: *Теоријско-методолошки оквир истраживања* – подељено је у четири потпоглавља (Теорије идентитета, Антрополошко-митолошке позиције и идентитет, Идентитет, мит и (авангардно-модернистичка) књижевност, Идентитет, мит и стваралаштво Растка Петровића) и представља неопходни и изузетно битан део дисертације.

У првом потпоглављу, „Теорије идентитета“, маркирају се антрополошке, филозофске, феноменолошке и теоријске границе мишљења структуре, произвођења и деконструисања субјекта/идентитета, усредсређујући се на вишеструке облике конструкције и семантике идентитета од антике до данас и на одређење његовог ужег појма. Користећи се историјско-дескриптивним, али и деконструктивним методолошким

поступком, кандидаткиња преиспитује досадашња теоријска схватања овог феномена, отварајући га из угла филозофије, фикције, антропологије, културологије, али и идеологије, друштвених и политичких дискурса, као и унутар међуратне модернистичке литерарне традиције, објашњавајући процесе по којима идентитет, условљен различитим дискурсима, мења свој облик, смисао, сагледавајући га у распону од метафизичког до психолошког, и од структурно хомогеног до постструктурно разложеног. У даљем тексту овог потпоглавља, расветљавају се апорије појма идентитета кроз његову неиздиференцираност, двосмисленост, вишеслојност, термилошке недоумице и дефиниције јер, како са Џонатаном Калером кандидаткиња закључује, „његова означена нису унапред дати појмови, већ променљиви и неподвижни појмови који варирају од једног до другог стања језика“.

У другом потпоглављу, које се надовезује на закључке првог потпоглавља, да је идентитета никада себи припадајући, као и да је условљен, „произведен“ различитим историјским и друштвеним, теоријским и фикционим дискурзивним праксама, у везу се доводе антрополошко-митолошка фигурација и идентитет, дакле, идентитет и мит. У овом делу, кандидаткиња даје преглед антрополошко-митолошких теорија које су водиле успостављању и разобличавању митолошких образаца карактеристичних за двадесети век, посебну пажњу посвећујући процесима културне, књижевне и друштвене „митологизације“. Посредством Малиновског и Фрејзера, Диркема и Леви-Брила, Сроса и Јунга, Александра Петровић показује како се конституише ритуални/митолошки аспект субјекта, културе и друштва, и како митологија осмишљава појединца и друштво. Самим тим, кандидаткиња ће, очекивано, отворити питање односа језика, идеологије, спекулативног и „архајског“ мишљења, односа рационалног и ирационалног, и то у луку од раномодернистичке до касномодернистичке позиције, а мит посматрати у духу од унутарјезичког до метајезичког, као и од антрополошког до дискурзивног. Ако је у претходном потпоглављу закључила да идентитет никада није идентичан себи, онда у овом поглављу нужно следи закључак и да идентитет никада није само друштвени него и митолошки, друштвено-митолошки феномен, као и да мит никада није идентичан себи као миту, причи, одакле ће, у наредном потпоглављу, кренути расправа о фикцијском карактеру мита и идентитета.

Треће потпоглавље – Идентитет, мит и (авангардно-модернистичка) књижевност – премешта проблем од теорија идентитета и антропологије и културологије, ка проблему мита, идентитета у просторе фикције. И то баш на деликатном, књижевноисторијски посматраном кризном месту рађања авангардне литературе. Импулс који су митолошкој конфигурацији језика и човека дали Вагнер и Ниче, посебно ће одјекнути у међуратном модернизму, па се он, сматра кандидаткиња, намеће као радикална критика грађанског поретка и отвара културу „изнутра“. Кандидаткиња посебну пажњу посвећује књижевном одговору на идеолошке и политичке обасце и последице мита, постструктуралистички указујући на проблеме односа литературе, идентитета, мита и идеологије. Кандидаткиња такође упућује на чињеницу да је авангардна ремитологизација само један ступањ у историјском митологизацији књижевности и друштва, као и да идентитет, унутар ове стратификације, ипак мора доживети деликатни преображај, али и остати све удаљенији од себе. Мит и идентитет се авангардно објављују тек као Деридин прикривени траг, па ее и авангардно-књижевно враћање архајском човеку и идентитету препознаје као још једна илузија и као још један „пораз“ човека и идентитета.

Четврто потпоглавље, насловљено „Идентитет, мит и стваралаштво Растка Петровића“, посвећено је прелазу са теоријске елелорације на елелорацију фикционог идентитета и статуса мита у делу Растка Петровића, и преиспитивања начина конструкције Растковог мита и идентитета у контексту српске авангардне књижевности. Од дефинисања поетике авангарде, посредством тадашњих писаца, до њене стратификације, кандидаткиња опширно елелорира авангардну поетику као митолошку поетику, издвајајући, с обзиром на предмет свога рада, место Растка Петровића у назначеним констелацијама. Истовремено, преиспитујући досадашња тумачења Петровићеве поетике, кандидаткиња одређује своје место између њих, Растка Петровића сагледавајући као специфичног аутора, најдрастичније отвореног питањима идентитета и (поетички индивидуалног и колективног) мита.

Треће поглавље, *Проблем идентитета у делу Растка Петровића*, које долази након претходног теоријског дела, у којем је већ контекстуално отворено питање идентитета, мита и поетике у Растковом делу, прелази на ужи предмет анализе идентитета у делу Растка Петровића, преиспитује одређену хибридизацију идентитета и мита, идентитета и фикције, идентитета, мита и Расткове поетике. Ово поглавље је подељено на пет потпоглавља: Деконструкција идентитета: субјект и разлика, Идентитет, моћ и дискурс (са деловима: Идентитет и власт, Идентитет и маскулинитет, Дискурс тишине: идентитет, ћутање и исповест), Идентитет и Други (са деловима: Идентитет и род, Идентитет и тело), Антитетичко, ратно „ја“ и смрт хуманог субјекта, Идентитет и поетика.

У првом потпоглављу, Деконструкција идентитета: субјект и разлика, кандидаткиња отвара дискусију о проблему идентитета у опусу Растка Петровића, обележавајући „прелом“ који се догодио између прве и друге фазе Растковог стваралаштва. Расправа ће се водити деконструкционистичком теоријском позицијом, а акценат стављати на (де)конструкцију идентитета у Растковој прози и раскидање континуитета са аутономним субјектом. Са релевантном књижевнотеоријском и књижевноисторијском литературом, домаћом и иностраном, кандидаткиња задржава расправу о подељеном субјекту (дискурзивни субјект, анималитет, Другост итд), из чега ће изаћи све будуће консеквенце њенога закључивања.

У другом потпоглављу се, очекивано, доводе у везу идентитет, дискурс и моћ. Закључујући да се субјект (де)конституше у сложеним дискурзивним односима друштва, а тако и друштвене контроле, идентитет је употребљен у сврху придобијање и учвршћивање моћи. Зато се кандидаткиња окреће питањима власти као стратегије моћи, улози маскулинитета, као и исповедању у формирању друштвено-породичних односа и судбина идентитета јунака у делима Растка Петровића. У делу овог потпоглавља, Идентитет и власт, како његов наслов говори, бави се питањима идентитета и власти, покренутим у претходном делу, који доводе до љубављу, казном и телом „исцрпљеног идентитета“. Жртвујући своје Ја и Другога у циљу успостављања целовитости и слободе, јунак потврђује своју потчињеност друштву и себе затиче у мрежи власти, што је далекосежна констатација Александре Петровић. Следећи део, Идентитет и маскулинитет, покреће питања биополитике и регулисања друштва, које има патријархалну, патерналистичку и фалоцентричну структуру, одакле ће кандидаткиња отићи ка увиду о „чистој раси“ код Растка Петровића, и то као репресивном механизму растакања субјекта. Релација моћи, постављена у однос отац-син, у *Силама немерљивим* резултоваће урушавањем идентитета у сложеној игри моћи, јунаке остављајући далеко од самоостварења, у дубинама

сопственог пораза као пораза културе и друштва, да би се у наредном делу, Дискурс тишине: идентитет, ћутање и исповест, у дисертацији маркирала места забране говора, ћутња, прећутаног и тишине (из којих субверзивно проговарају сексуалност и политика) који су само експоненти ауторитативног исказа, посредством којих моћ најснажније овладава субјектом и друштвом. Пукотине у Растковој нарацији, белине и прећутано, много снажније указују не на феноменолошки колико на биополитички идентитет дискурса и поетике. Утамничење јунака и јунакиња Расткових *Људи говоре*, само процесуирају непотпуност и нецеловитост, производност и друштвено наметнуту употребу идентитета.

У *трећем потпоглављу*, Идентитет и Други (са деловима: Идентитет и род, Идентитет и тело), који очекивано покреће питања едипализације субјекта (родна, расна, класна, етничка), и тако отварање питања Другог у делу Растка Петровића, са акцентом на питању културе репресије над женским телом, као и питањима смисла неравноправности између већинске, доминантне европске и оне маргинализоване, скрајнуте афричке културе. Од хистеризације, сексуалности, самопотцењивања и самообезвређивања, родни идентитет се сагледава у светлу потврде патријархалног принципа, чим се успостављени поредак никада не преиспитује нити се доводи у сумњу, што Растко Петровић потврђује али и подрива, тражи путеве за слободе субјекта. Од жртве до потраге за материнством, удвајањем тела и самозаборавом љубави, женски субјект у *Сабињанкама* себи присваја пуноћу и јединственост људском постојању. Међутим, субјект, немоћан да превлада потиснуте жеље чије су остварење осујетиле тајне у говору/језику, уз културолошку истину да је материнство симбол рађања, где само рођење јесте, заправо, пад, а почетак новог живота његова смрт, као такав остаје некохерентан и, непрестано се потврђујући у материнству, постаје фрагментаран, упорно тражећи смисао, закључује кандидаткиња. Али, истовремено, ова тема нам у први плана сада поставља тело, на којем се исписује симболичка синтакса моћи, и које нам својим језиком и морфологијом, сада говори о потчињености. Тако је женско тело, како кандидаткиња тврди са Бурдијеом, сведено на стање објекта и „мушке политике“ или „мушке економије“, и доведено у положај средства за производњу или репродукцију симболичког и друштвеног капитала (деце), и које своју суштину губи смештајући се у синтаксу друштвене моћи, нестајући у супружничтву и мајчинству. Развијајући своју расправу ка расно Другом, односу белог-црног тела, (Расткова *Африка*), младог тела и тела дечака, као пораза западног субјекта да се ослободи своје културне структурираности, дијалог између белог и црног тела успоставиће се кроз свест о смртности. Моменат споразума догодиће се у моменту смрти: у тренутку када екстатична европска култура сагледа црначку културу као чисто декоративну. У том моменту ће европска бела митологија престати да гаји илузије о своме исцељењу, док ће се црно тело иунова потврдити као маргинализовано, друго тело.

Четврто потпоглавље, Антитетичко, ратно „ја“ и смрт хуманог субјекта, расправу и истраживања усмерава ка роману *Дан шести* Растка Петровића, у којем се преиспитује поетичка артикулација дубина ратне трагедије која надилази историјско и постаје катаклизничко, митско дешавање. Водећи расправу са Ватимоом и Хајдегером, кандидаткиња испитује домете аисторизације, митизације, апокалипсе, заправо процесе (де)митологизације, који су процесуирани с циљем стварања нове митологизације. Јер Растко Петровић, на самом извору просвећености и хуманог карактера модерног човека, у свом роману обележава девијације модернитета: самоубиство, насиље, ратовање, убијање,

силовање, гладовање, изједначавање човека са животињом, кризу и „распадање“ идентитета. Критика насиља разума, коју преко Растка изводи кандидаткиња, опет води испитивању митологизације већ разграђеног субјекта у модерно доба, која његову онтолошко-егзистенцијалну позицију сагледава кроз осмишљавање његовог положаја „у космосу“. Али у тој логици и сам субјект, сматра кандидаткиња, остаје неразрешен: јер и процес уливања животиња у хумани субјект, тачније метахумана победа анимализма, сведочи о неминовности узајамног самоуништења модернитета и хуманитета. Смисао хуманитета остаје једна огромна чежња ка апсолутној вредности, када се са напетом жељно ишчекује оно чега нема, и зато остаје пуко кретање постојања, празно понављање, пошто, сматра Александра Петровић, ни епско ни хришћанско сусретање са смрћу више немају ништа заједничко са човеком.

Пето и последње потпоглавље, Идентитет и поетика, закључујући питања Другости отворана у целом трећем поглављу, истраживања усмерава, условно говорећи, у подручје теорије стварања, па, разматрајући порекло књижевности, интерпретира и услове и поетичка средстава која књижевност и омогућавају. Покрећући расправу о „разлици“ између писца, поетике и дела, ово потпоглавље показује да идентитет субјекта/јунака постоји по облику поетике романа, а облик поетике по културном моделу у којем дело настаје. Од теоријских текстова Марло Понтија и Рикера, па преко Расткових аутопоетичких текстова, кандидаткиња се задржава баш на сепцифичностима Расткове (ауто)поетике и то као дела модернистичке поетике.

Четврто поглавље дисертације *Структура идентитета и митолошка поетика Растка Петровића*, насловљено Растко Петровић и митологија, нужно долази након претходног поглавља у којем је главни предмет тумачења био идентитет. Оно се састоји из три потпоглавља (Књижевно-антрополошка и поетичка (ре)митологизација Растка Петровића, Поетика Растка Петровића и (ре)активирање архајских митова (са деловима: Мит о рођењу, Слобода за смрт!, Језик и дух: симптом као говора тела) и „Нови идентитет“ песничког субјекта), и отвара расправу о другом битном аспекту дисертације: о Растку Петровићу и статусу митолошког дискурса у његовом делу.

Прво потпоглавље, из позиције антропологије, што је и очекивано, поставља Растка Петровића и његову литерарну митологију у контекст антропологије и мита (и то као приче). Од мита, дакле, као приче до самоосвешћења модерне књижевности, кандидаткиња ће повући линију око које се мит и приповедање прожимају, узајамно конституишу и граде, да би мит сагледала као гарант смисла и семантике приповедног дискурса модерне литературе. Ссурет архајске свести и модернистичке самосвести произвешће критику западне традиције злоупотребе мита и његове рационализације и монументализације, и отворити, у делу Растка Петровића, мит у срцу литературе, реактивирајући га као последње, макар енигматично место смисла књижевности. Усмерена у овом делу дисертације ка Растковој поезији, истраживања ће из ње извући поетичко-митолошко-антрополошку фигуру „откровења“, из које ће се елаборирати поетичка онтологија песништва као објаве, отворености, у којој се константна рефигурација усмерава ка отворености поетике, али и живота, изузимања из текста и „даровања“ смисла тексту.

У другом потпоглављу, Поетика Растка Петровића и (ре)активирање архајских митова (са деловима: Мит о рођењу, Слобода за смрт!, Језик и дух: симптом као говора тела), кандидаткиња примењује аналитичко-синтетички приступ у интерпретацији односа поетике Растка Петровића и поетике мита, Растков „мит“ преиспитујући у контексту

антропологије и модернистичке поетике мита. Расткова деконструкција мита драстично започиње са првом песничком књигом, *Откровење*, и далекосежно прати целокупан његов опус. Исто можемо тврдити, сматра кандидаткиња, и за деконструкцију идентитета Растковог субјекта. Фигурама материце, утерусног стања, зачећа, рођења, Растко Петровић реактивира архајски мит о (пра)почетку човека и света, али активира и мит о телу, и то тако што призива архајског човека и његов живот у отвореном космосу и отвореном односу према свету. А тамо где је тело, тамо су у првом плану и материја, физиологија, сексуалност, органска фигурација, које постају основне поетичке метафоре Растковог стваралаштва. У једном свођењу свега духовног на органско, и даље: органског на неорганско, Растко Петровић трага за пореклом поетике и идентитета. Мит о рођењу Растка Петровића, како на традицији мишљења о Растку закључује кандидакиња, има у себи матрицу повратка у утерусно, примордијално стање, и то као отклон од цивилизацијских и културних конвенција. Самим тим, тишина, авербалност, несвест јесу места где се субјект заправо стапа са космичким, универзалним, људским. Зачеће (дакле, материца, мајка, утерус и сл.) јесте, дакле, место догађања субјекта, а из тог места треба генерисати и поетику и хуманистички схваћену слободу. И, као супротан биолошки пол зачећу, али исте семантике, сама смрт се у делу Растка Петровића утемељује као место за слободу и идентитет. Поништење субјекта, закључује кандидакиња, јесте позиција космичког хуманитета. Настављајући са Растковим преображајем архајско-митолошких фигура тела, крви, кандидакиња долази до закључка да Расткови индивидуални митови о телу успостављају дијалог са оним што би се могло назвати идеолошким митотвореним концептом друштва, и да ипак не могу да одговоре на изазове које субјекту поставља сложени друштвено-цивилизацијски механизми. Мит преображава историју у идеологију, у догматски израз друштвених обичаја и вредности, а поетички мит једнога писца константно провоцира, али и изнова афирмише исти. Провоцира и афирмише, закључује кандидакиња, језиком, и то језиком поезије.

Треће и завршно потпоглавље овог поглавља отвара питање новог идентитета, човека, субјекта поезије, поетике. Идентитет, мит и поезија доследно се сусрећу у разумевању али и у међуконтекстуализовању Расткових дела. Растково стваралаштво се, заправо, окреће одсутном Другом (и у поетичком, и у језичком, и у хуманистичком, и у архајском смислу), тако што, преко аутопоетичке митологике о рођењу, смрти, сексуалности, субјект и идентитет се постављају у најосетљивија и најзагонетнија места човекове егзистенције. Та Другост, допуњује Александра Петровић, афирмише се као недостатак и надоместак бића, не би ли се самоукинути идентитет тако и објавио. Тако се и поетика и песништво, али и егзистенција објављују, како би Бахтин закључио, као релациони, саприпадајући Другој, макар одсутној. Зато се ово поглавље закључује констатацијом да је нови идентитет идентитет у расколу, расцепу, фрагментаран и неисписан, можда чак, рецимо то тако, непротумачив, што је изазов за тумачење.

Пето поглавље или Закључак, као завршни део доктората, синтетички резимира истраживања и закључке целе докторске дисертације. На основу у Првом поглављу формиране теоријско-научне продлоге тумачења и у Другом, Трећем и Четвром поглављу спроведене проблемске анализе дела, кандидакиња долази до синтетичког закључка да наративна/поетска конфигурација идентитета и улога мита у стваралаштву Растка Петровића представљају поетичку, митолошку и идентитетску матрицу, и то као критику постојећих културних и цивилизацијских матрица, али оје су креиране у циљу изградње

новог, другачијег, различитог идентиета или поетике, што Растково дело тако снажно потврђује. Закључујући рад, Александра Петровић синтетичким приступом такође настоји да понови и изнова постави питања и понуди одговоре, и изнова докаже у којој мери се дело Растка Петровића конституише као наративно-поетско и културно „кретање“, чија поетичка логика мења слику космоса и субјекта, као и чија антрополошка визија поништава субјект у миту да би опет изникнули нови субјект и нови мит.

Дискурс Растка Петровића, дакле, афирмише могућности поетике и модернитета, па у том смилсу, како је у Закључку тезе записано, његово стваралаштво настоји да упути субјект и дело у једну невидљиву (недогађајну, метамодерну) историју људског идентитета и књижевне поетике. Из свега наведеног произилази и једна од основних намера ове докторске дисертације, а то је да се и методолошки гледано, Растково дело види као успостављање изазова мишљењу и читању, које се никако не може свести искључиво на његову анализу у својим литерарним и поетичким својствима, колико на динамику бескрајног читања/тумачења које и само чека своју модернистичко-митологизовану „апокалипсу“. Самим тим, закључује кандидаткиња, и само читање и Растково стваралаштво представља једно далекосежно нихилирање које афирмише вредност живота и постојања уопште.

II Оцена о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Докторска дисертација *Структура идентитета и митолошка поетика Растка Петровића* Александре Петровић у потпуности је испунила пријавом теме формулисане циљеве, предмет и хипотезе. Она истовремено потврђује да је пријављена тема била подобна и захтевна за израду докторске дисертације. Показало се да тумачење поетичких и антрополошких димензија идентитета и мита, али и поезије и романа, има далекосежне последице унутар методолошког окрета који су пре двадесетак година извеле хуманистичке науке. Показало се и да у овом светлу изведена проблемска анализа дела Растка Петровића отвара могућности за далекосежно раскривање иманентне поетичке структуре српске модернистичке књижевности, и да су, као широко, неистражено поље, изазов за научно испитивање, на којима је кандидаткиња извршила опсежну опсервацију и разноврсну ексцерпцију, а у анализи активирала разноврдне (пре свих постструктуралистичке) теоријско-методолошке апарате, чија је примена углавном руковођена неопходношћу савремених увида у књижевно-културолошку проблематику. Број разрешених, као и број покренутих херменевтичких закључака и истраживачких проблема, умногоме је надмашио очекивања која су постојала приликом пријаве теме ове докторске дисертације.

У изради своје тезе, Александра Петровић се доследно придржавала одређене методологије, превасходно примењујући аналитичко-синтетички (херменевтичко-интерпретативни) и постструктуралистички метод, при чему је обухватна критичка опсервација фикционих, аутопоетичких и парафикционих текстова Растка Петровића увек подразумевала извесну дијалектику између савремене и већ „класичне“, структуралистичке теоријске позиције. Овако се научни резултати испитиваних елемената разумевају кроз њихову узајамну условљеност и повезаност са другим контекстима, увек у

новој културолошкој (ре)контекстуализацији. Овим методолошким поступцима књижевнанаучна анализа је постала свеобухватнија, слојевитија и усложњенија.

Кандидаткиња је у дисертацији исказала способност комбиновања основног аналитичког и синтетичког научног метода, али и општих научних метода као што су индуктивно-дедуктивни и културолошки (антрополошки, интеркултурни) методи. У уводном поглављу полазишни принципи били су дедуктивни, генерисани из опште теоријске литературе, али су дедуктивне поставке разлагане и потврђиване аналитичким увидима у сementизацију и ресемантизацију културолошких и поетичких знакова (идентитета, мита, језика, религије, антропологије, културологије и фикције) у делима Растка Петровића, да би се у завршном поглављу потврђивање полазишних дедуктивних принципа успоставило не тек као сума закључака о смислу, конструкцији и деоконструкцији поетике, мита и идентитета него и као збир општетеоријских и књижевнотеоријских, а тако и културолошких вредности овог аутора, чиме се драстично проширило сагледавање целокупног поља књижевног дискурса. Дисертација Александре Петровић показује да се антрополошки и културолошки оквири текстова Растка Петровића не могу увек са сигурношћу обележити, али они неизоставно јесу маркер преливања културолошких, антрополошких и поетичких противречности у књижевни текст, па је само то преливање неопходно препознати као аспект књижевног дискурса. Недоследности које се у различитом степену појављују и у поетици, антропологији и стваралаштву могу се разумевати и тумачити само у једној перманентној деконструкцији и реконтекстуализацији, будући да ова логика прати све области оспољавања наратије и песничког и прозног дискурса, превасходно у равни културолошких референата и у равни симболичког процеса књижевности. Наведеним је, такође, значај истраживања Александре Петровић премашио очекивања најављена пријављеном темом дисертације и њеним *Образложењем*.

III Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области и оцена њене оригиналности

Докторска дисертација Александре Петровић, *Структура идентитета и митолошка поетика Растка Петровића*, приоритетно припада научној области србистике, уже научној области: српска књижевност. Тема која је у дисертацији обрађена никада у целости није била самостални предмет анализа у науци о српској књижевности, а проблем идентитета у делу Растка Петровића никада није био озбиљно научно покренут. Битно је, дакле, истаћи да до данас нема ниједне студије из области српске књижевности, а која се целовито бавила проучавањем односа идентитета, мита и поетике Растка Петровића, било у контексту модернистичке перадигме, било постављањем литерарног стваралаштва овгоа писца у постструктурлистички контекст у коме би се антрополошки појам мита, лингвистички појам језика, културолошки појам идентитета и литерарни појам поетике, између осталог разматрали као различити типови једног истог, тако специфичног Растковог дискурса. А обрађена тема је више него значајна, не само с обзиром на потребу новог, потпунијег испитивања антрополошког и поетичког карактера дела Растка Петровића, већ и с обзиром на важност презентације њених закључака српској

науци о књижевности. Такође, користећи савремене, домаће и иностране књижевнонаучне перспективе, којима је међуоднос културологије, филозофије и литературе означен као једно од најзначајнијих поља за истраживање, ова теза је начинила помак у „осавремењивању“ мишљења о литератури. Тему је докторант обрадио исцрпно: то је прва студија о идентитетско-митолошко-поетичкој структури дискурса Растка Петровића, па обављено књижевнотеоријско, књижевнонаучно и књижевноантрополошко истраживање ове теме представља значајан допринос целовитијем тумачењу културног и поетичког аспекта дела Растка Петровића, које, као једно од врхова српске међуратне модернистичке књижевности, већ дуже време очекује своју рехабилитацију. Иако је о Растку Петровићу и њиховим делима публикован велики број библиографских јединица, остаје да се закључи следеће: а) да је докторска дисертација Александре Петровић први пут довела у везу Расткову поетику и културолошки хоризонт; б) да се овом дисертацијом, али и преиспитивањем досадашњих модернистичких и (пост)структуралистичких теоријских поставки, покренуло актуелно и једно од круцијалних питања које се односи на „границе“ модернистичког дискурса; в) да су појмови идентитета, мита и поетике, као дискурзивни конструкти, осветљени у свом специфичном контексту дискурса Растка Петровића, што до сада није учињено у оквирима србистике.

Докторант је консултовао сву релевантну литературу која се директно, додирно или општетеоријски односи на проблематику задату својом темом, па се, с обзиром на њу, јасно уочава и вредност саме дисертације. Пошто је истраживање обављено на целовитом корпусу Растка Петровића, чије јединствено поље (мит, идентитет, поетика) до сада у српској књижевној науци није било предмет рада, остварен је важан помак у опису ових феномена у српској књижевности 20. века. Зато је дисертација *Структура идентитета и митолошка поетика Растка Петровића*, према свим научним критеријумима, вредно и оригинално научно дело.

IV Научни резултати докторске дисертације, примењивост и корисност резултата у теорији и пракси и начин презентовања резултата научној јавности

С обзиром на наведене домете, оригиналност и актуелност докторске дисертације Александре Петровић, њени научни резултати јесу и теоријски и интерпретативни. Главни теоријски резултат односи се на теоријско преиспитивање и анализу културолошких појмова мита, поетике и идентитета, и њиховог дискурзивног међуодноса. Контекстуални резултат огледа се у деликатној контекстуализацији дела Растка Петровића из различитих култура и књижевних традиција, а која се налазе на истом антрополошком, поетичком и културолошком хоризонту. Интерпретативни резултат сагледава се у хеременеутичком расветљавању мита, идентитета и поетике, али и преобликовања интертекста и архетипова, у делима Растка Петровића, као и у расветљавању литерарног дискурса као заједничког именоватеља различитих друштвених и културолошких дискурса које овај писац реконструише, деконструише и изнова успоставља. Овом дисертацијом откривају се као незаобилазна вредност, не само спрега мит-идентит-поетика Растка Петровића, већ и структуре и семантике ових феномена у књижевноисторијској перспективи (од Библије и античког мита до светске модернистичке традиције 20. века).

Будући да су културолошке и поетичке вредности иманентна својства дискурса, па дакле и књижевног дискурса, а пошто до дисертације Александре Петровић нису биле довољно прецизно повезане и описане с обзиром на њихово место у Растковој фикцији, као и с обзиром на корелације културолошких фигура мита-поетике-идентитета, резултати дисертације Александре Петровић испуниће оно незаокружено истраживачко поље у савременој српској науци о књижевности. Културолошки, антрополошки и поетички хоризонт дела Растка Петровића одсад ће морати да се ослања на резултате ове дисертације, не само с обзиром на њене истраживачке домете, већ и с обзиром на елеборацију поетичке и фикционе вредности антрополошког и културолошког смисла литературе. Као таква, дисертација Александре Петровић иницира и нова истраживања односа мита-идентитета-поетике у Растковом стваралаштву, као и у делима писаца исте, међуратне модернистичке епохе у српској књижевности. Дисертацију *Структура идентитета и митолошка поетика Растка Петровића* треба публиковати, како би њени резултати били доступни научној јавности и како би покренули нове истраживачке опсервације књижевног смисла модернистичких културолошких и антрополошких дискурса.

V Преглед остварених резултата рада кандидата у одређеној научној области

Александра Петровић је објављивала своје радове (19 објављених радова), и то у тематским зборницима, зборницима са међународних и националних научних скупова, као и у часописима са листе ресорног Министарства, чак и часописима високих категорија (нпр. у часописима категорије М24 и М51). Највећи број тих радова припада широј научној области србистици и ужој научној области: српска књижевност, тј. у њима се разматрају различити књижевнотеоријски проблеми двадесетовековне српске науке о књижевности и модернистичке и постмодернистичке српске књижевности. Докторанд Александра Петровић има завидну библиографију радова. Овде наводимо библиографију оригиналних ауторских радова у часописима и рецензираним зборницима са научних, међународних и националних скупова, са следећим категоријама:

Радови из категорије М24:

1. Петровић, М. Александра, „Растково рођење у песмама *Једини сан*, *Тајна рођења и Сви су чанци празни*“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик 61/II*, Нови Сад: Матица српска, 2013, 459-468, УДК 821.163.41.09 Петровић Р., ISSN 0543-1220. [М24]

Радови из категорије М51:

1. Петровић, Александра, „Конституисање дисперзивног субјекта у роману *Људи говоре* Растка Петровића“, *Наслеђе: часопис за књижевност, језик, уметност и културу, година VI, број 14/2*, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2009, 331–339, УДК 821.163.41.09-31 Петровић Р., ISSN 1820-1768. [М51]
2. Петровић, Александра, „Немерљиви отац у роману Растка Петровића *Са силама немерљивим*“, *Наслеђе: часопис за књижевност, језик, уметност и културу, година 7, број 15/1*, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2010, 113-120, УДК 821.163.41.09-31 Петровић Р., ISSN 1820-1768. [М51]

3. Петровић, М. Александра, „Пропадљиво, женско тело“, *Наслеђе: часопис за књижевност, језик, уметност и културу, година X, број 25*, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2013, 137-146, УДК 811.163.41-31.09 Петровић Р., ISSN 1820-1768. [M51]

Радови из категорије M53

1. Петровић, М. Александра, „О (не)слободи модерног субјекта“, *Поља: часопис за књижевност и теорију, година LV, број 466, новембар-децембар 2010*, Нови Сад: Културни центар Новог Сада, 2010, 128-135, ISSN 0032-3578. [M53]
2. Петровић, М. Александра, „Примедбе Лазе Костића на *Естетиче односе уметности према стварности* Николаја Чернишевског“, *Липар: часопис за књижевност, језик, уметност и културу, година XIII, број 48*, Крагујевац: Универзитет у Крагујевцу, 2012, 123-130, УДК 821.163.41.09Костић Л. 821.161.1.09 Чернишевски Н., ISSN 1450-8338. [M53]

Радови из категорије M14

1. Петровић, М. Александра, „(Де)конфигурација идентитета у роману *Са силама немерљивим* Растка Петровића“, *Наука и идентитет, Филолошке науке: зборник радова са научног скупа, (Пале, 21-22. мај 2011)*, књига 6, том 1, уредник Милош Ковачевић, Пале: Филозофски факултет, 2012, 529-536, УДК 821.163.41-31.09 Петровић Р., ISBN 978-99938-47-42-7. [M14]
2. Петровић, М. Александра, „Вредност женског тела: тело као натурализован објект“, *Језик, књижевност, вредности: зборник радова, Књижевна истраживања*, уреднице Весна Лопичић и Биљана Мишић Илић, Ниш: Филозофски факултет, 2013, 57-66, УДК 821.163.41-31.09 Петровић Р., ISBN 978-86-7379-279-8. [M14]
3. Петровић, М. Александра, „Маргинализовано, *Друго тело у Африци* Растка Петровића“, *Језик, књижевност, маргинализација: зборник радова, Књижевна истраживања*, Ниш: Филозофски факултет, 2014, 365-373, УДК 821.163.41-992.09 Петровић Р., ISBN 978-86-7379-324-5. [M14]
4. Петровић, М. Александра, „Глобализацијска митологија насупрот архајској“, *Наука и глобализација: зборник радова са научног скупа (Пале, 17-19. мај 2013)*, књига 8, том 1/2, уредник Милош Ковачевић, Источно Сарајево: Филозофски факултет, 2014, 537-544, DOI 10.7251/NSFF1408537P, ISBN 978-99938-47-58-8. [M14]

Радови из категорије M45:

1. Петровић, М. Александра, „Птице Растка Петровића“, у: *Птице: књижевност, култура, Лицеум 14*, уредници Никола Тасић, Драган Бошковић и Мирјана Детелић, Крагујевац: Центар за научна истраживања САНУ и Универзитета, 2011, 249-262, УДК 821.163.41-14.09 Петровић Р., ISBN 978-86-81037-37-9. [M45]

Радови из категорије M63:

1. Петровић, М. Александра, „Дезинтеграција тела у роману Растка Петровића *Са силама немерљивим*“, *Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са I*

научног скупа младих филолога Србије одржаног 14. фебруара 2009. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, књига 2, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2010, 305–310. ISBN 978-86-85991-17-2. [М63]

2. Петровић, Александра, „Мотив силовања и женске одлуке у драми *Сабињанке* Растка Петровића“, *Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са II научног скупа младих филолога Србије одржаног 6. марта 2010. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу*, књига 2, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2011, 283-290, УДК 821.163.41.09 Петровић Р., ISBN 978-86-85991-31-8. [М63]
3. Петровић, Александра, „Тела која (по)рађају“, *Савремена проучавања језика и књижевности. Зборник радова са IV научног скупа младих филолога Србије одржаног 12. марта 2012. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу*, књига 2, уредник Маја Анђелковић, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2013, 489-496, УДК 821.163.41-31.09 Петровић Р. 821.163.41-14.09 Петровић Р., ISBN 978-86-85991-51-6. [М63]

Некатегоризовано:

1. Петровић, Александра, „Кастрирани или подређени језику у роману *Људи говоре* Растка Петровића“, *Књижевни магазин, година XI, број 124-125, октобар-новембар 2011*, Београд: Српско књижевно друштво, 2011, 30-32, ISSN 1451-0421. [/]
2. Петровић, Александра, „Човек и ништа“, *Српски књижевни лист: месечник за књижевност, уметност и културу, година III/XIII, бр. 8/113, април, мај, јун и јул 2014*, Београд: Клуб КЛ, 2014, стр. 8, ISSN 2334-6000. [/]
3. Петровић, М. Александра, „Тоталитет и разлика“ у: *Књижевни магазин, година XIV, број 158–162, август – децембар 2014. године*, Београд: Српско књижевно друштво, 2014, 67-68, ISSN 1451-0421. [/]
4. Петровић, Александра, „Рјепнин и Барлов: аутономни, аномични или аутентични типови у *Роману о Лондону* Милоша Црњанског“, *Поља: часопис за књижевност и теорију, година LVIII, број 480, март-април 2013*, Нови Сад: Културни центар Новог Сада, 2013, 127-133, ISSN 0032-3578. [/]
5. Петровић, М. Александра, „С ове стране речи“, *Повеља: часопис за књижевност, уметност и културу, година XLIV, број 2*, уредник Дејан Алексић, Краљево: Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2014, 111-115, ISSN 0352-7751. [/]

На основу наведене библиографије и публикација у којима су објављени оригинални научни радови објављени, може се закључити да је канидаткиња Александра Петровић већ изграђени научни радник, са низом научних резултата презентованих како у научним часописима и тематским зборницима, тако и на научним скуповима.

VI Закључак и препорука

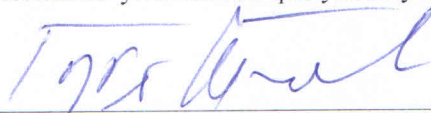
Све досада наведено недвосмислено показује да је Александра Петровић научно и теоријски квалитетно обрадила проблематику идентитета, митолошких и поетичких особености дела Растка Петровића. У својој докторској дисертацији *Структура идентитета и митолошка поетика Растка Петровића*, кандидаткиња је показала врлине посвећеног младог научника: добру кореспонденцију с најрелевантнијом литературом, изузетно владање књижевнонаучном методологијом на различитим нивоима књижевнонаучне анализе (књижевнотеоријском, књижевноисторијском, поетичком), адекватну примену различитих могућности анализе, посебно изражен смисао за интерференцију анализе и синтезе, за усклађивање општих и посебних научних метода и закључака, као и педантност у опису различитих облика и међуусловљености сложених проблема митолошког, идентитетског, архајског и поетичког аспекта дискурса Растка Петровића. Веома захтевна тема урађена је на научно и више него задовољавајући начин, па ова дисертација улази у ред квалитетнијих из науке о књижевности.

Због свега у реферату наведеног, предлажемо Наставно-научном већу Одсека за филологију Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу да прихвати овде изнесену позитивну оцену о докторској дисертацији Александре Петровић, под насловом *Структура идентитета и митолошка поетика Растка Петровића*, и кандидаткињи одобри усмену одбрану пред овом Комисијом.

У Крагујевцу, септембра 2015. године

КОМИСИЈА

1. Др Драган Бошковић, редовни професор (ментор)
ужа научна област: *Српска књижевност*
Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу

2. Др Гојко Тешић, редовни професор
Ужа научна област: *Српска књижевност*
Филозофски факултет у Новом Саду

3. Др Александар Јерков, ванредни професор
Ужа научна област: *Српска књижевност 20. века*
Филолошки факултет у Београду